

AKOS

**Poročilo o trgu elektronskih medijev
in delu agencije za drugo polletje 2019
in prvo polletje 2020**

Ljubljana, december 2020

Kazalo

1. Uvod.....	4
2. Televizijski trg in trg avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.....	5
2.1. Gledoskop ter promocija medijske in informacijske pismenosti.....	6
2.2. MiPi - promocija medijske in informacijske pismenosti.....	6
2.3. Nadzor programskih obveznosti televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.....	7
2.3.1. Obseg oglaševanja.....	9
2.3.2. Prikrito oglaševanje.....	10
2.3.3. Deleži evropskih avdiovizualnih del v letu 2019.....	10
2.3.4. Zaščita otrok in mladoletnikov.....	11
2.3.5. Programi posebnega pomena.....	11
2.3.6. Novinarji in voditelji poročil v oglaševanju.....	12
2.3.7. Varstvo avtorskih in sorodnih pravic.....	12
2.3.8. Objava obveznih podatkov.....	12
3. Radijski trg.....	12
3.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki 13	
3.1.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na celotnem ozemlju Republike Slovenije.....	13
3.1.2. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane.....	14
3.1.3. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območjih Vzhod R2 in Zahod R2.....	14
3.2. Javni razpisi za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo.....	15
3.2.1. Ponovno uvedeni javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe in javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe 2020.....	15
3.2.2. Ponovno uvedeni javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno	

zvokovno radiodifuzijo na območju severozahodne Slovenije.....	15
3.3. Nadzor programskih obveznosti radijskih programov.....	16
3.3.1. Programi posebnega pomena.....	16
3.3.2. Deleži slovenske glasbe.....	16
3.3.3. Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti	17

1. Uvod

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je pripravila poročilo o svojem delu na področju regulacije in nadzora elektronskih medijev tokrat izjemoma za drugo polletje 2019 in prvo polletje 2020 skupaj.

Polletno poročilo vsebuje pregled stanja v uradnih evidencah avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih dovoljenj ter ponudi vpogled v stanje na področju aktualnih in zaključenih javnih razpisov za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo in za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki. V drugi polovici 2019 je agencija ponovno uvedla javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe, na katerega je prispelo pet ponudb in ki je bil nato iz razlogov, podrobneje opisanih v pričujočem poročilu, kasneje ustavljen. Prav tako v drugi polovici 2019 je agencija ponovno uvedla javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo na območju severozahodne Slovenije, v okviru katerega je prispelo osem ponudb, podeljeni pa sta bili dve frekvenci. Agencija je v poročevalskem obdobju zaključila tudi aktivnosti v zvezi z javnim razpisom za podelitev dveh pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na celotnem ozemlju Republike Slovenije, v okviru katerega je podelila dve pravici. V okviru javnega razpisa za podelitev štirih pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane je konec prvega polletja 2020 izvedla javno odpiranje ponudb, pri čemer je pogoje, kot se je izkazalo kasneje, od večjega števila ponudb izpolnjevala le ena. V tem obdobju je agencija začela tudi s pripravami na izvedbo postopkov podelitve pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki za območji Zahod R2 in Vzhod R2, za kateri je konec leta 2019 javnemu zavodu RTV Slovenija izdala odločbo o dodelitev radijskih frekvenc.

Zaradi epidemije novega koronavirusa je bilo v prvem polletju 2020 poslovanje agencije na podlagi Zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (v nadaljevanju: ZZUSUDJZ) prilagojeno. V tem času, tj. od konca marca do začetka maja 2020, nekateri roki v upravnih zadevah tako niso tekli, zaradi česar se niso mogla vročati že pripravljena dovoljenja za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti in dokumenti ter končni akti v nadzornih postopkih. Zaradi tega je bil podaljšan rok tudi za oddajo ponudb v okviru javnega razpisa za podelitev štirih pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane. V tem obdobju je agencija sicer zaznala, da so nekateri ponudniki storitev epidemiji novega koronavirusa prilagodili svoje delo, zlasti na področju priprave vsebin lastne produkcije, o čemer sledi več informacij v nadaljevanju poročila.

Pretežni del svojih nadzornih resursov je agencija v drugem polletju 2019 namenila nadzorom radijskih programov posebnega pomena, v prvem polletju 2020 pa v veliki meri nadzorom radijskih programov, ki so povezani v radijsko mrežo na podlagi Zakona o medijih (v nadaljevanju: ZMed), ki pa do konca prvega polletja 2020 še niso bili zaključeni.

Nadzorne postopke je agencija v obeh polletjih sicer skoraj v celoti vodila na podlagi prijav. To kaže na prepoznavnost agencije v javnosti kot nadzornega organa za domnevne kršitve, ki zmotijo uporabnike storitev in si želijo njenega ukrepanja, kar gre pripisati tudi njenemu dosedanjemu nadzornemu delovanju in učinkovitemu ukrepanju v korist varovanja uporabnikov storitev. Po drugi strani povečano število prejetih prijav, ki jih je agencija dolžna obravnavati, pomeni manj systemskega nadzora na področjih, ki so sicer opredeljena v letnem načrtu dela. Kljub temu je agencija zlasti pri nadzoru televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo obravnavala domnevne kršitve raznolikih določb, ki jih morajo ponudniki spoštovati pri svojem delu in za nadzor katerih je pristojna. Ob tem je z namenom preventivnega delovanja redno komunicirala z javnostjo ter sodelovala z drugimi inšpekcijskimi organi, kar kaže na visoko zavezanost agencije k delovanju v korist javnega interesa.

Agencija je lani javnosti predala v uporabo spletni portal MiPi (www.mipi.si), s katerim želi kot konvergentni regulator v okviru svojih pristojnosti in z namenom varstva končnih uporabnikov elektronskih komunikacij seznanjati širšo javnost z aktualnimi temami z medijskega in informacijskega področja, osveščati o pomenu kritične in preišljene uporabe medijskih vsebin in informacijskih tehnologij, vplivu medijev, o razumevanju različnih medijskih sporočil in informacij, o odgovornem ustvarjanju in deljenju sporočil ter o prednostih in pasteh uporabe informacijskih tehnologij. V ta namen je agencija sklenila partnerstvo z več organizacijami, ki se ukvarjajo s podobnimi aktivnostmi, v prvem polletju pa na portalu objavila večje število za javnost koristnih prispevkov.

2. Televizijski trg in trg avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Ob koncu drugega polletja 2019 je bilo po podatkih iz uradne evidence imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti veljavnih 92 dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, medtem ko je bilo ob koncu prvega polletja 2020 teh imetnikov 95.

V drugem polletju 2019 je agencija zaključila dvanajst upravnih postopkov s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Devet jih je bilo začelih na zahtevo stranke, tri pa po uradni dolžnosti. V upravnih postopkih, začelih na zahtevo stranke, je bilo podanih šest zahtevkov za nova dovoljenja, tri pa za prenos dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, vsi so bili končani z ugoditvenimi odločbami. V treh postopkih, začelih po uradni dolžnosti, je agencija odločila o prenehanju veljavnosti dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. V prvem polletju 2020 je agencija zaključila osem upravnih postopkov s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Pet jih je bilo začelih na zahtevo stranke, trije pa po uradni dolžnosti. V upravnih postopkih, začelih na zahtevo stranke, so bili podani trije zahtevki za nova dovoljenja, dva za prenos dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, od katerih je bil en postopek v zvezi s prenosom ustavljen s sklepom, en pa se je končal z ugoditveno odločbo in prenosom dovoljenja. V treh postopkih, začelih po uradni dolžnosti, je agencija odločila o spremembi podatkov o programu ali podatkov izdajatelja.

S pravico razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije je v obeh polletjih aktivno razpolagalo 26 izdajateljev s 37 televizijskimi programi.

V uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (AVMSZ) je bilo v obeh polletjih vpisanih 23 ponudnikov AVMSZ.

2.1. Gledoskop ter promocija medijske in informacijske pismenosti

Agencija je v drugi polovici leta 2019 in prvi polovici leta 2020 nadaljevala z rednimi stiki s člani koderskega odbora v okviru projekta Gledoskop. Poleg posamične komunikacije s koderji so bili na sedežu agencije organizirana tri srečanja koderskega odbora, na katerih so si člani odbora skupaj ogledali posamezne prizore iz programskih vsebin in razpravljali o dilemah, na katere so naleteli med klasificiranjem vsebin.

Na zadnjem, osmem, srečanju so člani odbora kot predstavniki izdajateljev televizijskih programov, ki izvajajo umeščanje programskih vsebin v televizijske sporede, izpostavili tudi omejitve slovenske zakonodaje na tem področju. Ta ima glede časovnih obvez za predvajanje vsebin, ki vključujejo otrokom in mladostnikom potencialno škodljive prizore, do slovenskih ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev jasne zahteve, ki pa ne veljajo za ponudnike, registrirane v tujini, niti tiste, ki s svojimi vsebinami ciljajo na slovensko občinstvo. Zaradi tega so po mnenju članov odbora slovenski ponudniki postavljeni v neenakopraven položaj. Na srečanju je agencija članom pojasnila, da ni pristojna za sprejemanje ali spremembo zakonodaje in da je v teku implementacija Direktive EU 2018/1808 o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki ureja tudi vprašanja časovnega umeščanja nekaterih programskih vsebin, ter jih pozvala, naj se s svojimi pomisleki in predlogi glede trenutne ureditve področja zaščite otrok in mladoletnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah obrnejo na Ministrstvo za kulturo, ki je pristojno za implementacijo omenjene direktive.

Agencija je v prvem polletju 2020 načrtovala tudi deveto srečanje koderskega odbora Gledoskop, vendar ga zaradi epidemije novega koronavirusa ni uspela izvesti. Ne glede na to je s koderji vzdrževala komunikacijo in z njimi sodelovala preko elektronskih komunikacijskih poti.

2.2. MiPi - promocija medijske in informacijske pismenosti

Sredi lanskega leta je agencija z namenom spodbujanja varne rabe telekomunikacijskih storitev, osveščanja o pomenu kritične in premišljene uporabe medijskih vsebin in informacijskih tehnologij ter s ciljem izboljšanja DESI indeksa (indeks digitalnega gospodarstva in družbe) na področju kazalnikov človeškega kapitala in uporabe interneta projekt Gledoskop nadgradila z vzpostavitvijo spletnega portala MiPi (www.mipi.si).

Med ključne veščine sodobnega človeka sodijo namreč tudi razumevanje medijev, njihovo delovanje ter spretno in kritično krmarjenje med vsemi informacijami, ki smo jim vsak dan izpostavljeni.

Uporabniki, ki so ob tem manj večji in ozaveščeni, hitreje podležejo tveganjem, ki jih prinaša uporaba digitalnih virov.

Ob zavedanju, da obstaja več institucij, organov in organizacij, ki pokrivajo področja medijev in informacijskih tehnologij, je agencija k sodelovanju povabila tudi njih in posledično podpisala protokole o sodelovanju z več partnerji v Sloveniji. Agencija je tako v lanskem letu podpisala dogovore o sodelovanju s skupno desetimi partnerji¹, med katerimi se nekateri ukvarjajo tudi z medijsko pismenostjo ter rabo medijskih vsebin pri otrocih (Fakulteta za družbene vede s spletnima mestoma Safe.si in Spletno oko, Zavod Časoris, Fakulteta za medije s spletnim mestom Pismenost.si), v prvem polletju letošnjega leta pa še z Varuhinjo pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija.

V obeh polletjih je agencija na portalu Mipi skupno objavila 61 prispevkov, od katerih je v enajstih obravnavala aktualne teme s področja medijske pismenosti ter obiskovalcem spletnega mesta ponudila različne praktične nasvete in napotke.

2.3. Nadzor programskih obveznosti televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo

Kljub dejstvu, da je večino razpoložljivih nadzornih kapacitet agencija usmerila v nadzorne aktivnosti na področju radijskih programov, je na področju nadzora televizijskih programov in medijskih storitev na zahtevo v drugem polletju 2019 in prvem polletju 2020 izvedla številne nadzorne aktivnosti.

Večina postopkov na področju televizijskih programov in avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo je bila uvedena na podlagi prijav, pri čemer so se te nanašale na domnevne kršitve tudi nekaterih določb, ki jih agencija do sedaj zaradi njihove specifičnosti ni pogosto obravnavala ali še sploh ni obravnavala. Gre za domnevne kršitve določb varstva avtorskih in sorodnih pravic pri predvajanju kinematografskih del, nastopanja novinarjev in voditeljev televizijskih poročil v oglaševanju in objave obveznih podatkov. Poleg teh je agencija v obeh polletjih na podlagi obravnavanih prijav izvajala inšpekcijski nadzor zaradi domnevnega prikritega oglaševanja, domnevnega neizvajanja določb v dovoljenju za izvajanje televizijske dejavnosti in neustrezne zaščite otrok in mladoletnikov v primeru predvajanja filma s prizori nasilja v televizijskem programu.

Poleg navedenih postopkov je agencija v prvem polletju 2020 po uradni dolžnosti vodila še dva postopka inšpekcijskega nadzora v zvezi z letnimi poročili o doseženih deležih evropskih avdiovizualnih del, en postopek v zvezi z doseženimi deleži slovenskih avdiovizualnih del ter dva postopka, v katerih je preverjala izvrševanje v preteklosti izdanih inšpekcijskih odločb nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa lokalnega oz. regionalnega televizijskega programa posebnega pomena.

¹Informacijski pooblaščenec, SI-CERT, ICS Inštitut, Fakulteta za družbene vede s spletnima mestoma Safe.si in Spletno oko, Zavod Časoris, Fakulteta za medije s spletnim mestom Pismenost.si, Arnes, Statistični urad, Inštitut za korporativne varnostne študije, Zveza potrošnikov Slovenije

V obeh polletjih je agencija vodila in zaključila še en postopek na vlogo za dodelitev statusa lokalnega televizijskega programa ter izvedla eno programsko analizo v okviru postopka za pridobitev statusa nepridobitnega programa televizijskega programa, ki ga sicer vodi Ministrstvo za kulturo.

Agencija je redno spremljala tudi obseg predvajanega oglaševanja v večjem številu slovenskih televizijskih programov in programov, ki so sicer licencirani v tujini, a s svojo programsko ponudbo, podnaslovi in oglasi ciljajo na slovensko televizijsko občinstvo. Medtem ko bistvenih kršitev na tem področju v programih slovenskih izdajateljev ni zaznala, kar je pozitivna posledica odločnega ukrepanja agencije v preteklih letih, agencija občasno še vedno zaznava kršitve v televizijskih programih ponudnikov s sedežem v tujini.

Tudi v tem poročevalskem obdobju je javnost na agencijo naslovila več vprašanj, ki se v pomembnem delu nanašajo na interpretacije oglaševalske pravil. Izdajatelji televizijskih programov in producenti televizijskih programskih vsebin se namreč še naprej soočajo z dilemami glede pravnega tolmačenja zakonskih pravil, ki urejajo področje promocijskega umeščanja izdelkov in sponzoriranja, tako na področju zabavnih programskih vsebin kot prenosov športnih dogodkov. Pri tem agencija še naprej zaznava inovativnost izdajateljev televizijskih programov pri uporabi oglaševalskih oblik, ki so uveljavljene v – vsaj z vidika oglaševanja – manj reguliranih spletnih medijih, medtem ko jih trenutno veljavna zakonodaja, relevantna za avdiovizualne medijske storitve, niti ne pozna oz. so z njenega vidika nedopustne.

Novembra 2019 je tudi zato potekalo delovno srečanje predstavnikov agencije s predstavniki TV Slovenija, točneje televizijskimi uredniki, producenti in sodelavci iz trženja oglasnega prostora, ki se pri delu srečujejo z umeščanjem oglasnih vsebin v programe javne televizije. Srečanje na sedežu RTV Slovenija je bilo namenjeno dialogu in preventivnemu delovanju na področju avdiovizualnega komercialnega sporočanja. Predstavniki sektorja za elektronske medije so predstavnikom TV Slovenija predstavili zakonodajne okvire ter splošna načela in pravila avdiovizualnega sporočanja. V ospredju srečanja so bile predvsem dileme v zvezi s promocijskim umeščanjem izdelkov, razprava pa je potekala tudi o drugih oblikah avdiovizualnega komercialnega sporočanja kot so informativno oglaševanje, televizijska prodaja in sponzoriranje.

Agencija je nadaljevala z rednim sodelovanjem z drugimi nadzorstvenimi organi, in sicer s Tržnim in inšpektoratom RS (v nadaljevanju: TIRS), Inšpektoratom RS za kulturo in medije (v nadaljevanju: IRKSM) in Finančno upravo RS (v nadaljevanju: FURS). Sodelovanje je v drugem polletju 2019 potekalo s posredovanjem dveh prijav, ki sta ju gledalca naslovila na agencijo zaradi nespoštovanja določb Zmed glede rabe slovenskega jezika v medijih, kar sicer sodi pod pristojnost IRKSM, pojasnilom TIRS glede tega, ali je določena vsebina oglas ali oddaja in posredovanjem podatkov FURS o izdajatelju določenega televizijskega programa. V prvem polletju 2020 je sodelovanje z drugimi organi potekalo zlasti s posredovanjem posnetkov posameznih oddaj v televizijskih programih, ki jih agencija redno snema za potrebe izvajanja svojih pristojnosti in so bili predmet inšpekcijskih nadzorov tako pri TIRS kot IRKSM. Poleg tega je agencija TIRS odstopila dve prijavi, ki sta se nanašali na domnevno nepoštено

poslovno prakso v televizijskih kvizih, za katero agencija sicer ni pristojna, a se gledalci v zvezi s tovrstnimi primeri redno obračajo nanjo. Predviden je bil tudi sestanek z Zdravstvenim inšpektoratom RS (v nadaljevanju: ZIRS) v zvezi z oglaševanjem zdravstvenih dejavnosti, v zvezi s katerim ima agencija določene za ZIRS koristne izkušnje, a je bil zaradi obveznosti, ki jih je ZIRS nepričakovano prinesla epidemija novega koronavirusa, ta do nadaljnjega prestavljen.

Agencija je na pobude, zaprosila za sodelovanje in vprašanja dosledno odgovarjala, podajala pojasnila ter na podlagi prijav ustrezno ukrepala, kadar je utemeljenost suma kršitve zakonskih določb z analizo predhodno potrdila.

Epidemija novega koronavirusa je spomladi 2020 nenadno posegla v delovanje in poslovanje elektronskih medijev. Pri nekaterih televizijskih programih se je to sprva odrazilo pri prilagajanju programskih shem, saj so izdajatelji kot svoje prioriteto poslanstvo v tej izjemni situaciji prepoznali obveščanje javnosti o dogodkih, povezanih z epidemijo. Zaradi večjega števila dogodkov, o katerih so poročali in ki jih zlasti v začetku epidemije vnaprej ni bilo možno predvideti, kot so seje vlade, sporočila kriznega štaba in druge izredne novice, so bili izdajatelji primorani k dnevni spreminjanju svojih programskih shem, krajšanju in ukinjanju nekaterih oddaj. Zaradi tega so opozorili agencijo, da bi lahko prišlo do neizpolnjevanja nekaterih drugih zakonsko obveznih programskih zahtev. Ob skrbi za ohranitev zdravja sodelujočih v produkcijah oddaj je novi koronavirus vplival zlasti na produkcijo razvedrilnih programskih vsebin, sprva s prilagojenimi pogoji snemanja, kasneje pa tudi s prekinitvijo snemanj oddaj, ki so bile že načrtovane in umeščene v prihajajoče sporede programov. Prav tako je zaradi epidemije prišlo do odpovedi športnih dogodkov, za katere so bili predvideni televizijski prenosi. V večini navedenih vsebin je šlo za programske vsebine lastne produkcije, zaradi česar so se nekateri izdajatelji znašli v situaciji, ko zaradi umanjkanja teh vsebin morda ne bi izpolnjevali nekaterih zakonsko predpisanih deležev, kot je npr. delež lastne produkcije. Ob tem je nezanemarljivo dejstvo, da bi te vsebine izdajateljem ne glede na vložek v produkcijo predstavljale pomemben vir dohodka, tako iz naslova oddaje oglasnega prostora, ki je na voljo med premori za oglase, kot tudi z dovoljenimi oblikami promocijskega umeščanja v omenjenih vsebinah.

Agencija se ob nastali situaciji zaveda vloge in poslanstva medijev, ki imajo v teh izrednih razmerah pomembno vlogo za redno in kakovostno obveščanje javnosti, zato je agencija v nadzornih postopkih upoštevala vse zgoraj omenjene in druge relevantne okoliščine, ki so vplivale na normalno delovanje medijev in njihovo izpolnjevanje zakonskih obveznosti.

2.3.1. Obseg oglaševanja

Agencija je v drugem polletju 2019 in prvem polletju 2020 redno mesečno preverjala obseg oglaševanja v 12 slovenskih televizijskih programih in 18 televizijskih programih, ki so sicer registrirani v tujini, a s svojo ponudbo ciljajo slovensko občinstvo. Agencija prekoračitev dovoljenega obsega televizijskega oglaševanja, zaradi katerih bi morala uvesti nadzorne postopke, v slovenskih programih ni zaznala, medtem ko nekateri tuji ponudniki televizijskih programov teh omejitev še vedno ne

spoštujete. V primeru zaznanih kršitev nad tujimi ponudniki agencija nima neposrednih pristojnosti in o tem obvesti regulatorja države, ki je pristojna za ponudnika ter ga zaprosi za ukrepanje. V prvem polletju 2020 je agencija tako ukrepala v primeru prevelikega obsega oglaševanja na uro v primeru televizijskih programov SK Sport Klub 1 in SK Sport Klub 2, katerih ponudnik sodi pod pristojnost regulatorja iz Luksemburga, ter v primeru televizijskega programa Discovery Channel, ki sodi pod pristojnost regulatorja iz Nizozemske. Odgovorov o končni odločitvi ali ukrepanju s strani pristojnih regulatorjev agencija še ni prejela.

Iz prijav in vprašanj, ki jih agencija prejema v zvezi z obsegom oglaševanja, agencija ugotavlja, da javnost še vedno ne pozna dovolj dobro pravil o obsegu oglaševanja. Gledalce tako še naprej motijo domnevno predolgi oglasni bloki, znotraj katerih izdajatelji poleg oglasov predvajajo tudi napovednike lastnih vsebin in občasne brezplačne objave, ki ne v štejejo v kvoto oglaševanja. Prav tako jih motijo predolgi sklopi TV prodaje, ki pa, če so daljši od 15 minut, prav tako ne v štejejo v z zakonom omejen obseg predvajanega oglaševanja.

2.3.2. Prikrito oglaševanje

Agencija je obravnavala prijavi domnevnega prikritega oglaševanja oz. domnevno nejasnega ločevanja oglaševalskih od uredniško oblikovanih vsebin. Gre za predstavljanje blaga, storitev, blagovnih znamk v programskih vsebinah, ki služi oglaševanju, vendar bi utegnilo zavajati javnost glede svoje narave, zato je tovrstna praksa z zakonom prepovedana. V primeru enega televizijskega programa je agencija tako preiskovala primer predvolilnih soočenj, v katerih naj bi kandidati za župane občine nastopali v zameno za plačilo izdajatelju televizijskega programa. Agencija v zvezi s prijavo ni uvedla inšpekcijskega ali prekrškovnega postopka, saj je ugotovila, da v analizirani programski vsebini ni prišlo do prikritega oglaševanja kot ga določa Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju: ZAVMS). Agencija je na podlagi prijave obravnavala tudi izobraževalno televizijsko oddajo, v kateri naj bi prišlo do prikritega oglaševanja. Po preučitvi dejanskega stanja se je agenciji porodil utemeljen sum, da gre za nedovoljeno prakso prikritega oglaševanja, zato je zoper izdajatelja uvedla postopek inšpekcijskega nadzora ter ga pozvala k podaji pojasnila na njene ugotovitve. Postopek v prvem polletju 2020 še ni bil končan, zato v tem poročilu o njem agencija še ne more podrobneje poročati.

2.3.3. Deleži evropskih avdiovizualnih del v letu 2019

Izdajatelji televizijskih programov in ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo morajo vsako koledarsko leto do konca meseca februarja agenciji posredovati podatke o doseženem deležu predvajanih oziroma v katalogu prisotnih evropskih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času za preteklo leto. Agencija je v roku od vseh zavezancev (razen dveh, zoper katera je uvedla dva inšpekcijska postopka; v enem primeru je podatke pridobila, medtem ko drugi postopek v prvem polletju še ni bil zaključen), ki so bili dolžni posredovati poročilo o doseženih deležih, prejela

zahtevane podatke. Na njihovi podlagi je ugotovila, da je delež predvajanih evropskih avdiovizualnih del v letu 2019 v vseh slovenskih televizijskih programih (za katere velja zahteva po izpolnjevanju) predstavljal vsaj 50 % letnega oddajnega časa. V tem deležu pa je v vseh televizijskih programih delež neodvisnih evropskih producentov obsegal najmanj 10 % letnega oddajnega časa, od tega je bila tudi v vseh programih vsaj polovica del izdelana v zadnjih petih letih (v ta delež všteto tudi slovenska avdiovizualna dela neodvisnih producentov). Agencija tako kot preteklo leto tudi v letu 2020 ni uvedla nobenega postopka nadzora zaradi neizpolnjevanja deležev evropskih avdiovizualnih del, saj so, kot to izhaja iz prejetih poročil, vsi izdajatelji televizijskih programov izpolnili minimalne predpisane deleže evropskih avdiovizualnih del.

V tem skupnem deležu evropskih avdiovizualnih del so upoštevana tudi predvajana slovenska avdiovizualna dela, ki so jih izdajatelji ravno tako predvajali v skladu z zakonsko zahtevo, in sicer najmanj 5 % letnega oddajnega časa. Medtem ko za javni servis RTV Slovenija Zakon o medijih (ZMed) določa nekoliko strožje pogoje, in sicer morajo slovenska avdiovizualna dela na 1. in 2. televizijskem programu RTV Slovenija skupaj dosegati najmanj 25 % letnega oddajnega časa, pri čemer morajo eno četrtno tega deleža ustvariti neodvisni producenti. Oba deleža je izdajatelj glede na podatke iz poročila v letu 2019 izpolnil, je pa agencija uvedla inšpekcijski postopek, v katerem preverja resničnost izdajateljevih podatkov o predvajanem deležu slovenskih avdiovizualnih del v 1. in 2. programu RTV Slovenija. Postopek je še v teku, zato o njem v tem poročilu agencija še ne more podrobneje poročati.

2.3.4. Zaščita otrok in mladoletnikov

Agencija je v poročevalskem obdobju obravnavala tudi prijavo domnevne kršitve določb o zaščiti otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami iz 14. člena ZAvMS, ki naj bi se zgodila s predvajanjem filma, ki naj bi vseboval več prizorov nasilja in trpljenja, ob prezgodnji uri v enem od televizijskih programov. Agencija je po preverbi navedb v prijavi uvedla postopek inšpekcijskega nadzora, ki pa do konca polletja še ni bil zaključen, zato bo o njem podrobneje poročala v naslednjem poročevalskem obdobju.

2.3.5. Programi posebnega pomena

Agencija je obravnavala vlogo za pridobitev statusa televizijskega programa posebnega pomena za televizijski program ETV. Ker je stranka med postopkom vlogo umaknila, je agencija postopek ustavila. Poleg tega je agencija izvedla eno programsko analizo v postopku za dodelitev nepridobitnega statusa enemu od televizijskih programov, ki ga sicer vodi Ministrstvo za kulturo. Agencija je skladno s postopkom poročila o analizi programa posredovala Svetu za radiodifuzijo, ki je nato Ministrstvu za kulturo podalo predhodno mnenje k dodelitvi statusa nepridobitnega televizijskega programa za obravnavani program. Poleg tega sta bila uvedena dva postopka inšpekcijskega nadzora, v katerih agencija preverja izvrševanje v preteklosti izdanih inšpekcijskih odločb nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa lokalnega oz. regionalnega televizijskega programa posebnega pomena.

2.3.6. Novinarji in voditelji poročil v oglaševanju

ZMed v 99. členu novinarjem in voditeljem poročil prepoveduje nastopanje v oglaševanju. Prijavo o domnevnih kršitvah te določbe je agencija v prvem polletju 2020 odstopljeno prejela s strani IRSKM in v primeru prvega od v prijavi omenjenih domnevnih kršiteljev ugotovila, da do kršitve ni prišlo. Voditelj informativne oddaje je namreč nastopal v ustrezno označeni brezplačni objavi, ki obvešča javnost o akciji »40 dni brez alkohola«. Ker tovrstne neodplačne objave v zvezi z opozarjanjem na zdravju škodljiv vpliv alkohola, ki je v širšem javnem interesu, ne predstavljajo televizijskega oglaševanja, s čimer voditelj informativne oddaje, ki je nastopal v objavi, ni kršil uvodoma navedene določbe, se je agencija odločila, da v tem primeru ne uvede inšpekcijskega ali prekrškovnega nadzora. V drugem primeru domnevne kršitve, je agencija s predhodno analizo ugotovila, da je dejansko šlo za nastopanje novinarja v televizijskem oglaševanju, zaradi česar je zoper novinarja tudi uvedla postopek inšpekcijskega nadzora. Ta v prvem polletju še ni bil zaključen.

2.3.7. Varstvo avtorskih in sorodnih pravic

Agencija je v prvem polletju 2020 s sklepom ustavila postopek inšpekcijskega nadzora, ki ga je na podlagi prijave začela v lanskem letu zoper izdajatelja televizijskega programa Sponka Gold TV v zvezi z varstvom avtorskih in sorodnih pravic pri predvajanju kinematografskih del. V postopku inšpekcijskega nadzora je bilo ugotovljeno, da zavezanec ni kršil določila drugega odstavka 8. člena ZAvMS, saj obravnavanega kinematografskega dela na podlagi pridobljenih podatkov ni predvajal v njegovem televizijskem programu na način, da bi kršil dogovor z imetnikom avtorske pravice.

2.3.8. Objava obveznih podatkov

V začetku leta 2020 je agencija obravnavala s strani TIRS odstopljeno prijavo zaradi domnevno napačnega navajanja podatkov o ponudniku avdiovizualne medijske storitve na zahtevo. S tem naj bi bil kršen 7. člen ZAvMS, ki med drugim določa, da morda ponudnik z namenom seznanitve uporabnikom avdiovizualnih medijskih storitev omogočiti enostaven, neposreden in stalen dostop do podatkov o firmi in sedežu ponudnika. Agencija je po preverbi navedb in vpogledom v javno dostopne splošne pogoje storitve Voyo ugotovila, da je v njih naveden točen podatek o ponudniku storitve.

3. Radijski trg

V drugem polletju leta 2019 je bilo po podatkih evidence za izvajanje radijske dejavnosti veljavnih 98 dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, medtem ko je bilo imetnikov teh dovoljenj v prvem polletju 2020 že 156. V obeh polletjih je bilo 13 izdajateljev radijskih programov povezanih v štiri regionalne programske radijske mreže (Radio 1, Radio Center, Rock Radio, Radio Fantasi). Te mreže so vključene v 31 dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Izdajatelja dveh radijskih programov ostajata povezana

v regionalno mrežo lokalnih radijskih programov Primorski val, ki je tudi vključena v njuni dovoljenji za izvajanje radijske dejavnosti in s tem v njuna radijska programa.

S pravico razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije je v drugem polletju 2019 aktivno razpolagalo 15 izdajateljev z 20 radijskimi programi, v prvem polletju 2020 pa 14 izdajateljev z 19 radijskimi programi.

Agencija je v drugem polletju 2019 zaključila šest upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Pet jih je bilo začelih na zahtevo stranke, ena pa po uradni dolžnosti. V petih upravnih postopkih, ki so bili začeli na zahtevo stranke, sta bili podana dva zahtevka za izdajo novih dovoljenj, dva za spremembo osnovnih programskih zahtev v dovoljenju in en za prenos dovoljenja, izdane so bile ugoditvene odločbe. V postopku, začetem po uradni dolžnosti, je agencija odločila o spremembi podatkov o imetniku dovoljenja, izdana je bila ugoditvena odločba. V prvem polletju 2020 je agencija zaključila 62 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. 61 jih je bilo začelih na zahtevo stranke, ena pa po uradni dolžnosti. V 58 upravnih postopkih, ki so bili začeli na zahtevo stranke, so bili podani zahtevki za izdajo novih dovoljenj, dva za spremembo osnovnih programskih zahtev v dovoljenju in en za prenos dovoljenja, izdane so bile ugoditvene odločbe. V postopku, začetem po uradni dolžnosti, je agencija odločila o spremembi podatkov o imetniku dovoljenja, izdana je bila ugoditvena odločba.

3.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki

3.1.1. Javni razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na celotnem ozemlju Republike Slovenije

Agencija je v drugi polovici leta 2019 in začetku leta 2020 zaključila dejavnosti v zvezi z javnim razpisom za podelitev dveh pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na celotnem ozemlju Republike Slovenije, objavljenim dne 12. 4. 2019. Šlo je za zadnjega v nizu treh razpisov agencije za podelitev pravic za nacionalno digitalno radijsko pokrivanje. V tokratnem razpisu je bil pri merilih za izbiro programov poudarek tudi na popularnosti (poslušnosti) radijskih programov na območju celotne Slovenije in ekonomski moči ponudnikov. Na razpis je ponudbe oddalo osem ponudnikov za enajst različnih programov, med katerimi so bili tudi štirje, ki se ne razširjajo v analogni radiodifuzni tehniki. Komisija je poročilo o pregledu in oceni ponudb v juliju posredovala Svetu za radiodifuzijo, ta pa ga je obravnaval na 28. redni seji 22. 8. 2019. V skladu z ocenami komisije in obrazloženim predlogom Sveta za radiodifuzijo je agencija v septembru pravici razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na celotnem ozemlju Republike Slovenije podelila izdajateljema Radio City d.o.o. in RGL d.o.o. za radijska programa Radio City in Radio Aktual.

Možnosti, da bi po začetku razširjanja dveh na razpisu najboljše uvrščenih programov dodatno pravico podelila tudi tretjemu najboljše uvrščenemu programu, agencija ni uporabila. Javni razpis je podelitev dodatne pravice predvidel v primeru razpoložljivih kapacitet na digitalnem omrežju R1, ki pa je bilo tekom preverjanja s strani agencije v novembru 2019 že povsem zasedeno, zato je agencija na predlog Sveta za radiodifuzijo v januarju 2020 javni razpis v tem delu s sklepom ustavila.

Ob koncu leta 2019 so bile pravice digitalnega razširjanja radijskih programov za območje Republike Slovenije podeljene za 19 radijskih programov: 1. Program Radia Slovenija – Prvi, Radio Slovenija, drugi program – Program Val 202, Radio Slovenija, tretji program – Program ARS, Radio Slovenia International/Radio SI, Radio Center Slovenija, Rock Radio Slovenija, Radio Ognjišče, Radio 1 DAB, Radio 2, Radio Antena, Radio BOB, Radio City, Radio Študent, Odprti Radio, Radio Veseljak, Radio Net FM, Radio Maxi, Ekspres Slovenija in Radio Aktual. Vsi programi se trenutno tudi razširjajo preko omrežja R1, ki je polno zasedeno.

3.1.2. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane

Agencija je po pridobitvi soglasja Sveta za radiodifuzijo (34. redna seja v februarju) 6. 3. 2020 v Uradnem listu RS št. 14/20 objavila Sklep o uvedbi javnega razpisa za podelitev štirih pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Ljubljane, istega dne pa je na svoji spletni strani objavila tudi razpisno dokumentacijo. Pri tem prvem razpisu za območje Ljubljane, je bila skladno s 104.a členom ZMed prednost dana prosto dostopnim programom, ki se na razpisanem območju že razširjajo na radijskih frekvencah za analogno zvokovno radiodifuzijo (pogoj za pridobitev pravice). Prvotni rok za predložitev ponudb (8. 4. 2020) je agencija ob razglasitvi epidemije (COVID-19) podaljšala za 14 dni, nato pa je bil rok dodatno podaljšan zaradi določb ZZUSUDJZ, in sicer do 26. 6. 2020.

Javno odpiranje ponudb je potekalo 29. 6. 2020. Na javni razpis sta se s skupno 17 ponudbami prijavila dva ponudnika. Agencija je ob tem nadaljevala tudi aktivnosti za podelitev nadaljnjih digitalnih pravic za območje Ljubljane z namero pridobitve predlogov zainteresirane javnosti v zvezi z javnimi razpisi za nove radijske programe na digitalnem omrežju območja Ljubljane.

3.1.3. Javni razpisi za dodelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki na območjih Vzhod R2 in Zahod R2

Agencija je konec leta 2019 operaterju omrežja R2 javnemu zavodu RTV Slovenija izdala odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za digitalno radiodifuzno omrežje na območjih pokrivanja Zahod R2 in Vzhod R2, ki skupaj zajemata celotno ozemlje Republike Slovenije. Zaradi navedenega je agencija v letu 2020 začela s pripravami za izvedbo postopkov podelitve pravic razširjanja radijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki za območji Zahod R2 in Vzhod R2. Agencija je v prvem polletju leta 2020 pripravila predlog pogojev, ki jih mora posamezen ponudnik izpolnjevati, in meril za izbiro najugodnejše ponudbe – dokumenta, h katerima namerava agencija s strani Sveta za radiodifuzijo v drugi polovici leta 2020

pridobiti soglasje.

3.2. Javni razpisi za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo

3.2.1. Ponovno uvedeni javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe in javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe 2020

Agencija je konec leta 2018 zaključila javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe, na katerem je podelila dve od razpisanih frekvenc (Ajdovščina 97,9 MHz in Podbrdo 105,0 MHz), večina razpisanih frekvenc (Lendava 103,3 MHz, Solčava 93,8 MHz, Cerknica 2 101,0 MHz, Osilnica 2 89,5 MHz, Stari trg 87,9 MHz in Fara 102,3 MHz; slednje tri frekvence so skupaj predstavljale en predmet razpisa) pa na razpisu ni bila dodeljenih. V teh delih je bil javni razpis ustavljen.

V prvi polovici leta 2020 je agencija začela pripravljati nov razpis za nepodeljene frekvence z javnega razpisa, namenjena lokalnim radijskim programom, in pri tem nekoliko spremenila programske pogoje. Predhodno mnenje za pogoje in merila k razpisu je bilo pridobljeno s strani Sveta za radiodifuzijo, soglasje s strani Ministrstva za kulturo, izvedba vseh preostalih izvedbenih postopkov razpisa pa je bila načrtovana za drugo polletje 2020.

3.2.2. Ponovno uvedeni javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo na območju severozahodne Slovenije

Agencija je v prvi polovici leta 2019 izvedla postopek javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo na območju severozahodne Slovenije. Po izvedenem javnem razpisu je agencija junija 2019 štirim izdajateljem z odločbami dodelila po štiri frekvence na območju Bovca in Podbrda (vsakemu po dve frekvenci), skupno osem frekvenc. Za oddajno točko Kuk 2 105,9 MHz iz razpisnega sklopa Kobarid je agencija postopek ustavila, za oddajno točko Vogel 105,9 MHz iz razpisnega sklopa Bohinj pa je agencija javni razpis razveljavila in preučila možnosti dodelitve radijske frekvence 105,9 MHz na drugi primernejši oddajni lokaciji.

Agencija je v letu 2019 za obe prej omenjeni nepodeljeni frekvenci uvedla javni razpis ob predhodno pridobljenem pozitivnem mnenju Sveta za radiodifuzijo in s soglasjem Ministrstva za kulturo, ter ju po vseh izvedenih postopkih podelila julija 2020, izbrani ponudnik pa je z oddajanjem na obeh frekvencah že začel. S tem so bile vse frekvence z javnega razpisa za območje severozahodne Slovenije uspešno dane v uporabo izdajateljem in poslušalcem omogočile novo programsko ponudbo.

3.3. Nadzor programskih obveznosti radijskih programov

Na področju nadzora radijskih programov je agencija v drugem polletju 2019 in prvem polletju 2020 z izjemo enega postopka, ki ga je sodišče vrnilo agenciji v ponovno odločanje, vodila izključno postopke na podlagi prijav. Pri tem je znaten del časa namenila obsežnemu in celovitemu nadzoru radijskih programov posebnega pomena (v drugem polletju 2019) in večjega števila radijskih programov, katerih izdajatelji so povezani v regionalno radijsko mrežo (v prvem polletju 2020).

Poleg tega je agencija na podlagi prijave uvedla dva postopka inšpekcijskega nadzora zoper izdajatelja enega od radijskih programov s statusom lokalnega programa posebnega pomena, ki je organizacijsko in programsko povezan z drugim izdajateljem lokalnega radijskega programa za ustvarjanje regionalnega programa. V tem postopku agencija preverja spoštovanje nekaterih zahtev iz dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti.

3.3.1. Programi posebnega pomena

V drugem polletju leta 2019 je agencija nadaljevala s sistemskim nadzorom nad imetniki pravic statusov programa posebnega pomena, ki je bil kot prioriteta naloga umeščen v letni načrt za leto 2019, in v katerega je agencija v tem obdobju usmerila velik del svojih nadzornih resursov. Šlo je za nadaljevanje sistemskega nadzora, ki ga je na podlagi zbranih ugotovitev, pridobljenih pri svojem nadzornem delu, opažanj na trgu in pobude Ministrstva za kulturo začela izvajati že v letu 2018. Agencija je tako v okviru sistemskega nadzora v drugem polletju 2019 zaključila še zadnjih devet inšpekcijskih postopkov nad radijskimi programi z regionalnim oz. lokalnim statusom. V štirih postopkih (zoper Radio 94, Radio Sora, Radio Triglav in Radio Velenje) so bile izpolnjene vse zakonske zahteve, ki jih je agencija preverjala, zato je postopke ustavila s sklepom. Zaradi neizpolnjevanja določenih pogojev je v inšpekcijskih nadzorih zoper pet programov z ureditvenimi odločbami izdajateljem enega regionalnega programa (Radio Štajerski val), treh lokalnih programov (Radio Robin, Alpski val, Radio Odmev) in ene regionalne mreže lokalnih radijskih programov posebnega pomena (Primorski val) odredila odpravo ugotovljenih nepravilnosti v določenem roku.

Poleg zgoraj navedenih inšpekcijskih nadzorov je agencija v drugi polovici leta 2019 zaključila tudi obravnavo vloge izdajatelja radijskega programa Radio Krka za dodelitev statusa lokalnega radijskega programa posebnega pomena. V upravnem postopku je bilo ugotovljeno, da so izpolnjeni vsi zakonski pogoji, ki jih morata izpolnjevati imetnik in sam program, zato je agencija radijskemu programu Radio Krka z odločbo dodelila status lokalnega radijskega programa posebnega pomena.

3.3.2. Deleži slovenske glasbe

V letu 2019 je Upravno sodišče agenciji v ponovno odločanje vrnilo eno od odločb, ki jih je agencija v preteklosti izdala izdajateljem radijskih programov zaradi nespoštovanja določb Zakona o medijih, ki se nanašajo na obseg predvajane slovenske glasbe. Tekom ponovnega postopka in pred izdajo končne

odločitve v tem postopku je Ustavno sodišče izdalo odločbo, s katero je za zasebne radijske postaje razveljavilo določbe Zakona o medijih, ki so se preverjale v zadevnem postopku. Ker v postopku ponovnega odločanja ob izdaji odločbe Ustavnega sodišča še ni bilo pravnomočno odločeno, je agencija v skladu z veljavno zakonodajo postopek v drugem polletju 2019 ustavila.

3.3.3. Dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti

Potem ko je agencija v prvem polletju 2020 pretežni del svojih nadzornih resursov namenila nadzoru 18 radijskih programov, vključenih v radijsko mrežo, je pri svojem dosedanem delu zaznala, da imajo izdajatelji tako povezanih radijskih programov določene težave pri izpolnjevanju (programskih) zavez iz svojih dovoljenj za izvajanje dejavnosti. Postopki inšpekcijskega nadzora, ki jih je agencija uvedla na podlagi prijave že v drugi polovici leta 2019, v prvem polletju še niso bili zaključeni, zato agencija v tem poročilu o njihovi vsebini še ne more podrobneje poročati.